

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**PRIJEDLOG AKCIJSKOG
PLANA ZA PROVEDBU MJERA
NACIONALNE POLITIKE ZA
RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA
RAZDOBLJE OD 2011. DO 2015.
GODINE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Predlagatelj

*Županijsko povjerenstvo za
ravnopravnost spolova*

Osijek, veljače 2014.

**PRIJEDLOG AKCIJSKOG
PLANA ZA PROVEDBU MJERA
NACIONALNE POLITIKE ZA
RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA
RAZDOBLJE OD 2011. DO 2015.
GODINE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Hrvatski sabor je na sjednici 15. srpnja 2011. godine donio Nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine ("Narodne novine" broj 88/11.). Mjerom 7.1.5. iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. do 2015. godine propisana je obveza donošenja akcijskih planova za provedbu mjera Nacionalne politike na razini županija, kao i obveza osiguranja sredstava za njihovu primjenu.

Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije sadrži ključne aktivnosti i mjere kojima je cilj postići da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, stvarati pretpostavke za jednaki status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i konačno jednake koristi od ostvarenih rezultata.

Akcijskim planom utvrđuju se glavni nositelji i sunositelji aktivnosti te se predviđaju rokovi za provedbu aktivnosti.

Sukladno Nacionalnoj politici mjere predviđene Akcijskim planom svrstane su prema sljedećim tematskim područjima djelovanja:

- *promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti,*
- *jednake mogućnosti na tržištu rada,*
- *ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu,*
- *uklanjanje nasilja nad ženama,*
- *međunarodna politika i suradnja i*
- *institucionalni mehanizmi i načini provedbe.*

Sukladno članku 29. Zakona o ravnopravnosti spolova ("Narodne novine" broj 82/08.) Proračunom Osječko-baranjske županije, a sukladno Akcijskom planu za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, potrebno je planirati sredstva za provedbu planiranih aktivnosti.

Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova je na 2. sjednici, održanoj 28. studenoga 2013. godine, utvrdilo tekst Akcijskog plana za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije.

Slijedom navedenog predlaže se Skupštini Osječko-baranjske županije donošenje Akcijskog plana koji u prijedlogu glasi:

**AKCIJSKI PLAN
ZA PROVEDBU MJERA
NACIONALNE POLITIKE ZA
RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA
RAZDOBLJE OD 2011. DO 2015.
GODINE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

I. UVOD

Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) prijedlog je akcijskog okvira djelovanja, prvenstveno Povjerenstva za ravnopravnost spolova Osječko-baranjske županije, (u daljnjem tekstu: Županijsko povjerenstvo), a potom i drugih nositelja aktivnosti, za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalna politika). Politika ravnopravnosti spolova jedno je od temeljnih načela demokratskog ustroja i društvenog poretka u Republici Hrvatskoj kao i dio pravne stečevine Europske unije.

Temeljem Zakona o ravnopravnosti spolova ("Narodne novine" broj 82/08.), točke III. Posebne mjere, donesena je Nacionalna politika kojom je utvrđen plan aktivnosti vezanih za provedbu mjera nacionalne politike. Nacionalnom politikom, mjerom 7.1.5. propisana je obveza za županijske skupštine i županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova na donošenje akcijskih planova za provedbu mjera Nacionalne politike, kao i osiguranje sredstava za njihovu primjenu. Ove mjere zajedno predstavljaju osnove strateškog dokumenta Republike Hrvatske koji je donesen s ciljem uklanjanja diskriminacije žena i uspostavljanje stvarne ravnopravnosti spolova provedbom politike jednakih mogućnosti.

II. TEMATSKA PODRUČJA DJELOVANJA

Akcijski plan sadrži ključne aktivnosti i mjere kojima je cilj postići da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, stvarati pretpostavke da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i konačno jednake koristi od ostvarenih rezultata.

Akcijskim planom utvrđuju se glavni nositelji i sunositelji aktivnosti te se predviđaju rokovi za provedbu aktivnosti. Tijelo koje se nalazi prvo na popisu nositelja odgovorno je za planiranje i koordinaciju provedbe mjere. Provedba pojedinih aktivnosti, odnosno mjera osigurati će se u suradnji sa županijskim organizacijama civilnog društva, raznim ustanovama i institucijama, tijelima državne uprave, lokalnim povjerenstvima te tijelima jedinica lokalne samouprave.

Sukladno Nacionalnoj politici mjere su svrstane prema sljedećim tematskim područjima djelovanja:

1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti,
2. Jednake mogućnosti na tržištu rada,
3. Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu,
4. Uklanjanje nasilja nad ženama,
5. Međunarodna politika i suradnja i
6. Institucionalni mehanizmi i načini provedbe.

1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti

CILJ 1.1. Podići razinu znanja i svijesti o antidiskriminacijskom zakonodavstvu, rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima žena

1.1.1. Provodit će se kampanje i druge aktivnosti s ciljem upoznavanja javnosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i drugim antidiskriminacijskim zakonima, te mehanizmima zaštite od rodne diskriminacije.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014.-2015.

1.1.2. Redovito će se putem okruglih stolova, tribina, radionica, tematskih sjednica ili na drugi prikladan način obilježiti Međunarodni dan žena - 8. ožujka, Dan očeva, Svjetski dan seoskih žena - 15. listopada, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama - 22. rujna, Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama - 25. studenog, Svjetski dan ljudskih prava - 10. prosinca, Svjetski dan bijelog štapa.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva, športskim udrugama i odgojno obrazovnim ustanovama i medijima
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

1.1.3. Promicat će se u službama i upravnim odjelima Osječko-baranjske županije uporaba rodno osjetljivog jezika prilikom pisanja upravnih i svih drugih akata.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo, upravna tijela Osječko-baranjske županije
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

1.1.4. Financirat će se aktivnosti i projekti organizacija civilnog društva usmjerenih k podizanju znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova, uključujući financiranje organizacija civilnog društva koje pružaju pomoć ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo, Župan
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 1.2. Unaprijediti društveni položaj žena pripadnica nacionalnih manjina

1.2.1. Održavat će se javne tribine, okrugli stolovi, konferencije i druge aktivnosti o ljudskim pravima pripadnica nacionalnih manjina.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo, Savjet za nacionalne manjine u suradnji s organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 1.3. Unaprijediti društveni položaj osoba s invaliditetom

1.3.1. Održavat će se javne tribine, okrugli stolovi, konferencije i druge aktivnosti o ljudskim pravima žena s invaliditetom.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo, Povjerenstvo za provedbu nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije u suradnji s organizacijama civilnog društva.
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

1.3.2. U godišnji program rada Županijskog povjerenstva uvrstit će se mjere za unaprjeđenje položaja osoba s invaliditetom na regionalnoj razini.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 1.4. Unaprijediti znanje i svijest o položaju žena u ruralnim područjima

1.4.1. Sudjelovat će se u provođenju nacionalnog akcijskog plana za unaprjeđenje položaja žena u ruralnim krajevima, prikupljanju podataka o ženama u ruralnim područjima Županije u području: obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja, zdravstvene zaštite, očuvanja kulturne baštine i gospodarskog razvoja te izraditi akcijski plan utemeljen na rezultatima provedenih analiza i donijeti posebne mjere za Osječko-baranjsku županiju.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

2. Jednake mogućnosti na tržištu rada

CILJ 2.1. Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada te poticati i osnaživati žensko poduzetništvo

2.1.1. Poticati će se nadležna tijela Županije i jedinice lokalne samouprave s područja Županije na provođenje nacionalnih planova za poticanje zapošljavanja i razvoj poduzetništva uz razradu dodatnih poticajnih mjera.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s jedinicama lokalne samouprave
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

2.1.2. Sustavno će se promicati poduzetništvo žena kroz medijske kampanje, programe i obrazovanje žena o poduzetništvu, pružanjem organizacijske, prostorne i druge pomoći.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te drugim organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

2.1.3. U suradnji s organizacijama civilnog društva pripremat će se i provoditi projekti u svrhu povećanja zapošljivosti žena.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s upravnim tijelima Županije, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te drugim organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 2.2. Promicati mjere koje omogućuju usklađivanje privatnih i profesionalnih obveza

2.2.1. Provodit će se aktivnosti za poticanje jednake raspodjele kućanskih i obiteljskih poslova te ravnopravnu podjelu roditeljske odgovornosti za skrb o djeci, uključujući promociju korištenja roditeljskog dopusta očeva. Službenike u županijskoj upravi, kao i u županijskim ustanovama informirat će se o pravu očeva na korištenje roditeljskog dopusta.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

3. Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu

CILJ 3. Postići uravnoteženu zastupljenost muškaraca i žena u predstavničkim i izvršnim tijelima vlasti na svim razinama

- 3.1. Organizirat će se tribine, radionice, okrugli stolovi, kampanje i druge aktivnosti o političkoj zastupljenosti žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, na regionalnoj i lokalnoj razini.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s lokalnim povjerenstvima i organizacijama civilnog društva

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 3.2. Osigurat će se ravnomjerna zastupljenost oba spola pri imenovanju u tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe s javnim ovlastima, kao i pri imenovanju članstva nadzornih i upravnih odbora poduzeća u javnom i privatnom sektoru.

Nositelji: Skupština Osječko-baranjske županije, Župan

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 3.3. Pratit će se da li se statistički evidentiraju i objavljuju spolno razlučeni podaci svih prihvaćenih pravovaljanih kandidacijskih lista po predlagateljima za izbore na svim razinama.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 3.4. Analizirat će se i voditi evidencija spolno razlučenih podataka rezultata analize prema osvojenim mandatima po strankama, odnosno nezavisnim listama, prema rezultatima provedenih izbora na županijskoj, gradskoj i općinskoj razini, te pratiti da li jedinice lokalne samouprave na svojim internetskim stranicama objavljuju spolno razlučene podatke o udjelu žena u predstavničkim i izvršnim tijelima vlasti na općinskoj, gradskoj i županijskoj razini.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s lokalnim povjerenstvima i jedinicama lokalne samouprave

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 3.5. Političke stranke koje djeluju na području Županije pravovremeno će se upozoravati na zakonske obveze o ravnopravnosti spolova propisane Zakonom o ravnopravnosti spolova i Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a prvenstveno onima koje se odnose na sastavljanje izbornih lista.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

4. Uklanjanje nasilja nad ženama

CILJ 4.1. Ukloniti sve oblike nasilja nad ženama te unaprijediti položaj i zaštitu prava žena žrtava svih oblika nasilja

- 4.1.1. Sukladno važećoj zakonskoj regulativi analizirat će se stanje organiziranosti smještaja žrtava obiteljskog nasilja s područja Osječko-baranjske županije te predlagati mjere unaprjeđenja.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo

Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 4.1.2. Poticati će provedbu Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja i distribuciju istog u obliku brošura svim relevantnim ustanovama, uključivši osnovne i srednje škole uz praćenje njegove primjene.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 4.2. Osvijestiti širu javnost o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja

- 4.2.1. Organizirat će se kampanje, radionice, predavanja, tribine, okrugli stolovi o problemu rodno uvjetovanog nasilja radi informiranja i podizanja javne svijesti o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s lokalnim povjerenstvima, jedinicama lokalne samouprave i organizacijama civilnog društva koje djeluju na području suzbijanja nasilja nad ženama
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 4.2.2. Distribuirat će se brošure, letci, edukativni materijali te drugi tiskani/snimljeni materijali Ureda za ravnopravnost spolova i drugih javnopravnih tijela koji se bave oblicima nasilja nad ženama radi informiranja i podizanja javne svijesti o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano 2014. - 2015.

5. Međunarodna politika i suradnja

CILJ 5. Upoznavanje javnosti s politikama ravnopravnosti spolova Europske unije i drugih međunarodnih organizacija

- 5.1. Distribuirat će se Strategija za ravnopravnost između žena i muškaraca 2010. - 2015. Europske komisije.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s Uredom za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske
Rok provedbe: Kontinuirano 2014. - 2015.

- 5.2. Promicat će se primjena UN-ove Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

6. Institucionalni mehanizmi i načini provedbe

CILJ 6.1. O snažiti mehanizme za provedbu ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini i unaprijediti njihovo koordinirano djelovanje

- 6.1.1. Provodit će se aktivnosti za promicanje mjera iz Nacionalne politike održavanjem javnih tribina, kampanja, okruglih stolova i drugih aktivnosti.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 6.1.2. Poticati će se osnivanje gradskih i općinskih povjerenstava za ravnopravnost spolova na području Osječko-baranjske županije, voditi evidenciju o povjerenstvima, surađivati s aktivnim povjerenstvima i o navedenome, prema potrebi, izvještavati Ured za ravnopravnost spolova.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 6.1.3. Županijsko povjerenstvo će surađivati s upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima promocije i zaštite ljudskih prava, znanstvenim institucijama, medijima i drugim zainteresiranim subjektima poticati će afirmaciju žena u lokalnoj zajednici, posebice u političkom i javnom životu, ženskom poduzetništvu, obrazovanju i kulturi, profesionalnom i stručnom usavršavanju, promicati će zdravstvenu i socijalnu sigurnost žena te djelovati na sprječavanju svih oblika njihove diskriminacije.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 6.1.4. Redovito će se sudjelovati na sastancima Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova radi unapređivanja i usklađivanja aktivnosti te razmjene informacija i primjera dobre prakse provedbe politike ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s Uredom za ravnopravnost spolova
Vlade Republike Hrvatske
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 6.2. Suzbijati rodne stereotipe i promovirati uvođenje rodno osjetljive politike u medije

- 6.2.1. Osigurati će se medijski prostor za emitiranje rodno senzibiliziranih sadržaja.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s medijima
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 6.2.2. Putem medija i pisanim informacijama educirati će se građanstvo o obvezama uvođenja rodno osjetljivih politika u sva područja društvenog života, a u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i standardima EU.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s medijima i organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

- 6.2.3. Pratiti će se sadržaj medija radi detekcije i analize učestalosti i vrste rodnih stereotipa te poticati na edukaciju medijskih djelatnika i djelatnica koji kreiraju medijske sadržaje o rodnoj ravnopravnosti.

Nositelji: Županijsko povjerenstvo u suradnji s medijima i organizacijama civilnog društva
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

CILJ 6.3. Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije

6.3.1. Sredstva za provedbu mjera Nacionalne politike osigurat će se iz županijskog proračuna, a na temelju Akcijskog plana za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije.

Nositelji: Skupština Osječko-baranjske županije
Rok provedbe: Kontinuirano od 2014. - 2015.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Županijsko povjerenstvo će provoditi, a ujedno i nadzirati provedbu Akcijskog plana na području Osječko-baranjske županije te godišnje podnositi, prema potrebi, Izvješće o radu Uredu za ravnopravnost spolova, Pravobranitelju/ici za ravnopravnost spolova i Skupštini Osječko-baranjske županije.

Akcijski plan objavit će se u "Županijskom glasniku" Osječko-baranjske županije te na internetskim stranicama Osječko-baranjske županije.